

กรอบแผนการบริหารจัดการและพัฒนาลุ่มน้ำทำจิ้นแบบบูรณาการ

สถานการณ์และประเด็นปัญหา

- ❖ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ลุ่มน้ำขาดความเป็นเอกภาพและขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานอย่างเป็นระบบ

- ❖ พื้นที่ป่าบริเวณต้นน้ำเสื่อมโทรมและลดลงอย่างต่อเนื่อง
- ❖ สัตว์ป่าที่หายากใกล้สูญพันธุ์มีจำนวนลดลง
- ❖ การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ
- ❖ ดินที่อุ้ยอ้ายค้ำของสิ่งมีชีวิตถูกทำลายและถูกบุกรุก
- ❖ เกิดความขัดแย้งระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ

- ❖ ขาดการวางแผนการใช้ที่ดินที่เหมาะสมกับศักยภาพ
- ❖ การชะล้างพังทลายของดินจากการบุกรุกทำการเกษตรและอุทยาน
- ❖ พื้นที่ชุ่มน้ำถูกบุกรุกและมีสภาพเสื่อมโทรม
- ❖ ความอุดมสมบูรณ์และความหลากหลายของดินไม่เหมาะสมทำการเกษตร (ดินเปรี้ยวและดินเค็ม)

- ❖ ความต้องการปลูกพืชอุตสาหกรรมจำนวนมากเกินปริมาณน้ำต้นทุน
- ❖ แนวโน้มที่จะขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภคและการอุตสาหกรรมที่ใช้น้ำจากลำน้ำสายหลัก
- ❖ อุทกภัยเกิดบ่อยและรุนแรงขึ้น

- ❖ คุณภาพน้ำที่จากแหล่งกำเนิดต่างๆ เช่น ชุมชน การเลี้ยงสัตว์ไม่ได้รับการจัดการอย่างเหมาะสม
- ❖ คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินเสื่อมโทรมต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในประเภทที่3(พอใช้)
- ❖ ท้องถิ่นขาดความรู้และความเข้าใจในการจัดการด้านมลพิษ

- ❖ แหล่งธรรมชาติแหล่งศิลปกรรม วัฒนธรรม โบราณคดี และประวัติศาสตร์เสื่อมโทรม
- ❖ การขยายตัวของชุมชนเมืองหลักในลุ่มน้ำเกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมชุมชน ชยะมูลฝอยและน้ำเสีย

- ❖ การลดลงของพื้นที่ป่าชายเลน
- ❖ คุณภาพน้ำชายฝั่งเสื่อมโทรมทำให้เกิดผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของสัตว์น้ำ
- ❖ พื้นที่ป่าชายเลนมีสภาพเสื่อมโทรม
- ❖ การทำประมงที่ไม่เหมาะสมทำให้สัตว์น้ำสูญพันธุ์
- ❖ การทำประมงและการเพาะเลี้ยงน้ำเกินศักยภาพ

วิสัยทัศน์

ลุ่มน้ำทำจิ้นได้รับการฟื้นฟูและรักษาไว้อย่างยั่งยืน ภายใต้ความสมดุลที่เหมาะสมระหว่างระบบนิเวศ เศรษฐกิจ และสังคม โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของชุมชน ที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และเป็นธรรม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนากลไกการบริหารจัดการ ดูแล รักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืน

2. เพื่อให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการสวนอง อนุรักษ์ ฟื้นฟู และมีการใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมกับศักยภาพ เพื่อเป็นรากฐานในการดำรงชีวิตของคนในลุ่มน้ำ

เป้าประสงค์ (GOALS)

1. พื้นที่ลุ่มน้ำทำจิ้นมีกลไกการพัฒนาลุ่มน้ำที่ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการทุกกระบวนการ

2. ประชาชนได้รับประโยชน์จากการรักษาความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ ความหลากหลายทางชีวภาพและคุณภาพของสิ่งแวดล้อมในระดับที่เหมาะสมต่อการดำรงชีวิต

ยุทธศาสตร์

1. อนุรักษ์ ฟื้นฟู และสร้างความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ป่าต้นน้ำ

2. อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรดินและการใช้ประโยชน์ที่ดิน

3. อนุรักษ์ ฟื้นฟู จัดทำ พัฒนา และปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม

7. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการลุ่มน้ำทำจิ้น โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน

4. การจัดการคุณภาพน้ำและมลพิษทางน้ำจากแหล่งกำเนิด

5. การจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองโดยให้ความสำคัญกับแหล่งธรรมชาติ ศิลปกรรม โบราณคดีและประวัติศาสตร์

6. ฟื้นฟู บริหารทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

กลยุทธ์/มาตรการ

1. อนุรักษ์และคุ้มครองทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า
2. ฟื้นฟูสภาพป่าเสื่อมโทรมและระบบนิเวศต้นน้ำ
3. คุ้มครองระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ โดยเฉพาะสัตว์ป่าและพืชป่าใกล้สูญพันธุ์
4. ปลูกจิตสำนึกเสริมสร้างประสิทธิภาพ เครือข่ายประชาชนในการมีส่วนร่วมอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าและระบบนิเวศต้นน้ำ
5. จัดทำแผนเขตป่าอนุรักษ์และพื้นที่ทำกินของประชาชนออกจากรณีอย่างชัดเจน
6. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินการตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด

1. ส่งเสริมให้มีการวางแผนและใช้ประโยชน์ที่ดินให้เหมาะสมกับศักยภาพและคุณภาพของดิน
2. คุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรมขั้นบันไดการให้ผลผลิตได้อย่างยั่งยืน
3. ส่งเสริมเกษตรที่ดีและลดการใช้สารเคมีตกค้างของ
4. กำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทต่างๆ
5. ประโยชน์ที่ดินประเภทต่างๆของเมืองและชุมชนให้เป็นไปตามหลักการค้ำค้ำเมือง
5. จัดให้มีตลาดของพืชอินทรีย์

1. เพิ่มแหล่งน้ำต้นทุน
2. จัดทำแหล่งน้ำขนาดเล็ก
3. ปรับปรุงแหล่งน้ำ
4. ปรับปรุงระบบระบายน้ำ
5. วางระบบและติดตั้งระบบโทรมาตร เพื่อการพยากรณ์และเตือนภัยลุ่มน้ำทำจิ้น
6. การบริหารจัดการน้ำท่วมภัยแล้ง
7. ปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพระบบชลประทาน

1. ส่งเสริมการมีส่วนร่วม จากทุกภาคส่วนในการแก้ไขปัญหามลพิษทางน้ำ
2. เฝ้าระวังและติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำแบบมีส่วนร่วม
3. ลดการระบายของเสียจากแหล่งกำเนิดประเภทต่าง ๆ
4. ควบคุมการระบายของเสียให้เป็นไปตามมาตรฐาน ของกิจกรรมแต่ละประเภท เช่น โรงงานอุตสาหกรรม ฟาร์มสุกร และหมู่บ้านจัดสรร
5. ส่งเสริมคุณภาพของท้องน้ำในการจัดการน้ำเสียที่ทันสมัยกับศักยภาพ
6. รณรงค์และประชาสัมพันธ์สร้างจิตสำนึก ความตระหนักให้แก่ประชาชน ผู้ประกอบการ
7. จัดตั้งและพัฒนาศูนย์เตือนภัยมลพิษทางน้ำในแม่น้ำทำจิ้น และคลองสาขา
8. ส่งเสริมให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวม

1. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนในการอนุรักษ์แหล่งศิลปกรรม วัฒนธรรม โบราณคดีและประวัติศาสตร์
2. ส่งเสริมศักยภาพท้องถิ่นในการจัดการแหล่งศิลปกรรม วัฒนธรรม โบราณคดีและประวัติศาสตร์ รวมทั้งแหล่งท่องเที่ยวและชุมชน ที่เหมาะสมและมีศักยภาพโดยการมีส่วนร่วม

1. การจัดทำแผนแม่บท การลดการสูญเสียพื้นที่ชายฝั่ง อย่างเป็นระบบและการนำแผนสู่การปฏิบัติ
2. ส่งเสริมการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแบบมีส่วนร่วม
3. การควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ชายฝั่งให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่

1. ส่งเสริมศักยภาพของท้องถิ่นในการจัดการสิ่งแวดล้อม ให้มีศักยภาพ
2. ส่งเสริมศักยภาพและขยายเครือข่ายเพื่อจัดการสิ่งแวดล้อม
3. พัฒนากลไกการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แบบบูรณาการ เชิงรุก เห็นภาพมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน รวมทั้งพัฒนาโลก การติดตามประเมินผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีตัวชี้วัดที่ชัดเจน
4. ส่งเสริมการใช้อาคารด้านการศึกษากฎหมายในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติฯ
5. พัฒนาระบบสารสนเทศลุ่มน้ำอย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย

พื้นที่ป่าเสื่อมโทรม ได้รับการฟื้นฟู จำนวนปีละ 1,400 ไร่

- พื้นที่ป่าอนุรักษ์จำนวน 5,000 ไร่ มีสภาพสมบูรณ์ร้อยละสองพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่ใหม่ลดลง
- ฝ่ายต้นน้ำลำธารที่ช่วยชะลอน้ำและเพิ่มความชุ่มชื้นในพื้นที่ต้นน้ำจำนวนปีละ 1,000 แห่ง
- ร้อยละของป่าอนุรักษ์ที่มีการบริหารจัดการโดยมีการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น สำหรับการให้ประโยชน์ การอนุรักษ์และฟื้นฟู โดยแนวทางการสร้างความร่วมมือและส่งเสริมให้คนอยู่ร่วมกับป่า

การฟื้นฟูศักยภาพและคุณภาพทรัพยากรดิน 22,000 ไร่

- การกำหนดเขตการใช้ที่ดิน 4 จังหวัด
- การทำการเกษตรที่ดีเพิ่มขึ้นปีละ 20 แห่ง

- เพิ่มประสิทธิภาพพื้นที่ชลประทานเดิม 2 ล้านไร่
- มีระบบพยากรณ์และเตือนภัยล่วงหน้าในพื้นที่วิกฤตเสี่ยงภัย
- เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำจำนวน 83 แห่ง
- มีปริมาณน้ำต้นทุนเพิ่มขึ้น 21,450 ล้าน ลบ.ม.
- จำนวนแหล่งน้ำที่มีการปรับปรุงฟื้นฟู จำนวนปีละ 30 แห่ง

- คุณภาพน้ำดีขึ้น
- จำนวนเครือข่ายเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ
- จำนวนท้องถิ่นที่มีการจัดการน้ำเสียเพิ่มขึ้น
- จำนวนศูนย์เตือนภัยมลพิษทางน้ำ

- คุณภาพสิ่งแวดล้อมของแหล่งธรรมชาติและแหล่งศิลปกรรมวัฒนธรรมโบราณคดีและแหล่งประวัติศาสตร์ในพื้นที่เป้าหมายเพิ่มขึ้น
- จำนวนเครือข่ายอนุรักษ์เพิ่มขึ้น
- มีแผนในการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมโบราณคดีและประวัติศาสตร์

- แผนแม่บทการลดการสูญเสียพื้นที่ชายฝั่ง
- จำนวนเครือข่ายทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งมีสภาพสมบูรณ์ขึ้น
- สัตว์น้ำที่เพิ่มใหม่ลดลงและเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ ได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟูให้มีปริมาณเพิ่มขึ้น
- มีการเฝ้าระวังทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างต่อเนื่อง
- พื้นที่ป่าชายเลนได้รับการฟื้นฟูให้กลับมามีสภาพสมบูรณ์

- จำนวนท้องถิ่นที่มีการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ
- จำนวนเครือข่ายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีระบบกลไกในการวางแผนการบริหารจัดการลุ่มน้ำทำจิ้น
- จำนวนข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อใช้สนับสนุนการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาทุกภัย ภัยแล้ง จำนวน 3 ส่วนน้ำสาขา
- ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจตระหนักและมีส่วนร่วมในการจัดการน้ำจำนวน.....คน